

Lungeemfysem

Åndenød ved lungeemfysem er fordi lungeblærerne er både strækket ud, og smeltet sammen, hvorved lungeblærerens overflade mindskes, hvilket igen betyder mindre kapacitet til iltning af blodet.

Der ses også nedbrydninger af blodkar, hvilket medfører stivere lunger og der ved nedsat udveksling af kuldioxid og ilt mellem blod og luft.

Lungeemfysem ses næsten kun hos rygere.

KOL

Kronisk obstruktiv lungesygdom - rygerlunger

"Rygerlunger" er en lidelse, hvor lungefunktionen nedsættes over en årrække, ofte over flere årtier. Symptomerne er hoste, sput og åndenød.

I Danmark har ca. 200.000 mennesker rygerlunger

KOL fører årligt til ca. 3.500 dødsfald.

Kvinder er mere følsomme overfor rygning end mænd.

80-90% af al KOL skyldes tobaksrygning. Hertil kommer i langt mindre grad faktorer i arbejdsmiljøet (indånding af støv).

Bronkitis

Kronisk bronkitis betyder, at der er en permanent betændelsestilstand i slimhinden i bronkierne. Bronkierne er fortsættelsen af luftrøret. Deres funktion er at lede luften fra luftrøret ud til de to lunger.

Disse ender i *alveolerne*, hvor udvekslingen af kuldioxid og ilt mellem blod og luft finder sted.

Kronisk bronkitis giver hoste og opspyt.

Kronisk bronkitis er en af de hyppigste lungesygdomme i Danmark. Den ses sjældent inden 60-års alderen og ses typisk hos rygere. Forurening eller mange års arbejde i støvfyldte omgivelser kan ligeledes medføre kronisk bronkitis. Sygdommen er langt mere almindelig i storbyer end på landet.

Betændelsen i slimhinden medfører øget dannelse af slimproducerende celler samt nedbrydning af celler med fimrehår, hvilket betyder nedsat mulighed for at fjerne slim og uønskede partikler. Dette giver anledning til at bakterier har lettere ved at inficere slimhinden samt lettere ved at fastholde infektionen.

Astma

Astma er en ofte livslang sygdom karakteriseret ved anfald af åndenød pga. forsnævring af luftvejene. Forsnævringen sker, fordi muskulaturen i bronkierne trækker sig sammen.

Ved astma er luftvejene mere følsomme end normalt, og mange ting kan fremprovokere et anfald.

Astma hænger ofte sammen med allergi. Hos børn med astma har op mod 80% også allergi; hyppigst overfor pollen, husstøvmider og dyrehår. Andre årsager, der kan udløse et astmaanfald, er infektioner i øvre luftveje, fysisk anstrengelse, stress, røg, kold luft og forurening.

Astma ses hyppigt i alle aldersgrupper, men er dog hyppigst hos børn. Op mod halvdelen af børn med astma bliver imidlertid raske eller symptomfri i forbindelse med puberteten.

I den voksne befolkning lider op mod 5% af astma.

Arvelighed spiller en rolle for udviklingen af astma, og astmabørn med astma eller astma-relaterede sygdomme i familien har mindre sandsynlighed for at vokse fra sygdommen i puberteten.